

Productplan KLIC

2017-2019

Geo- en Vastgoedinformatie en Advies

Datum

21 augustus 2017

Versie

1.0

Versiehistorie

Versie	datum	locatie	omschrijving
0.8	April 2017		Actualisatie
0.91	Mei 2017		Aanvullingen DPM KLIC
0.92	Juni 2017		Aanvullingen KLIC-WIN en innovatie
1.0	Augustus 2017		Reviewopmerkingen (KLIC-BAO,KGO, intern) verwerkt

Inhoudsopgave

1	Productplan KLIC dienstverlening	4
1.1	Doelstelling productplan KLIC	4
1.2	KLIC in Vogelvlucht.....	4
1.3	Een nieuw systeem voor informatie-uitwisseling: KLIC-WIN.....	5
2	Missie en visie	6
2.1	Missie en ambities Kadaster uitgangspunt voor doelstellingen KLIC	6
2.2	Visie op KLIC.....	6
3	Beschrijving Klic-dienst	8
3.1	Algemeen.....	8
3.2	Producten en diensten.....	8
3.3	Primair Klic-proces	8
3.4	Serviceniveau.....	9
3.5	Business model.....	10
4	Organisatie	11
4.1	De KLIC-organisatie.....	11
4.2	Taken van de organisatie.....	11
4.3	Stakeholders van KLIC	12
4.4	Governance	13
5	Verdere ontwikkeling van KLIC	15
5.1	Algemeen.....	15
5.2	Ontwikkelingen wetgeving.....	15
5.3	KLIC-WIN	16
5.4	Geplande aanpassingen in 2017	19
5.5	Geplande onderzoeken in 2017/2018.....	20
5.6	Toekomstige (gewenste) ontwikkelingen (2018 en verder)	22

1 Productplan KLIC dienstverlening

1.1 Doelstelling productplan KLIC

Het KLIC productplan beschrijft de huidige en toekomstige ontwikkelingen met betrekking tot KLIC. Het productplan is een verdere uitwerking van het Meerjarenbeleidsplan 2017-2021 van het Kadaster.

1.2 KLIC in vogelvlucht

In Nederland ligt ruim 1,7 miljoen kilometer aan kabels en leidingen onder de grond. Het gaat om leidingen voor onder andere water, electriciteit, data, gas en (petro)chemie. Graafwerkzaamheden kunnen ondergrondse kabels en leidingen beschadigen. Deze schade kost veel geld en kan bovendien gevaarlijk zijn of overlast veroorzaken, zoals uitval van electriciteit, gas of data.

In de jaren 80 heeft een aantal grote kabel- en leidingbeheerders de Stichting Kabels en Leidingen Informatie Centrum (KLIC) opgericht met als doelstelling de schade aan kabels en leidingen tijdens graafwerkzaamheden te verminderen. Informatie-uitwisseling over de ligging van kabels en leidingen moest ervoor zorgen dat beschadigingen voorkomen werden. De Stichting KLIC trad op als tussenpersoon voor de uitvoerders van graafwerkzaamheden (de zogenoemde grondroerders) en de beheerders van de kabels of leidingen (de netbeheerders).

In 2008 is de informatie-uitwisseling over de ligging van kabels en leidingen door de Minister van Economische Zaken (EZ) wettelijk geregeld in de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten (WION). Sinds die tijd moet iedereen die graafwerkzaamheden gaat- of laat uitvoeren een graafmelding doen bij het Kadaster. Het Kadaster zorgt voor de (digitale) informatie-uitwisseling over de ligging van de kabels en leidingen. Hiertoe is Klic-online, het geautomatiseerde systeem voor informatie-uitwisseling, gebouwd.

Eind 2013 hebben de brancheorganisaties van netbeheerders, grondroerders en gemeenten, alsmede de Ministeries van IenM en EZ en het Kadaster een intentieverklaring ondertekend. Daarin verklaarden deze partijen te willen streven naar een nieuw systeem van informatie-uitwisseling, genaamd KLIC-WIN¹.

Eind 2014 is gestart met het vernieuwingsproject KLIC-WIN. In dit project wordt gewerkt aan een vernieuwing van de bestandsuitwisseling binnen de WION, een en ander in combinatie met het leveren van een nieuw product, te weten de INSPIRE aanvraag netinformatie.

Het Kadaster heeft ruim 10.000 geregistreerde grondroerders (bedrijven) en ruim 1.060 netbeheerders geregistreerd die gebruik maken van de Klic-dienst. In de afgelopen jaren is het aantal Klic-meldingen gegroeid van 235.000 in 2008 naar 640.000 in 2016. Na de aanvankelijke sterke groei van het aantal berichten (respectievelijk 15%, 22% en 26%) in de jaren 2009-2011 is de groei van het aantal berichten vanaf 2012 ongeveer 5% per jaar.

---

¹ WIN in de naam KLIC-WIN is een samenvoeging van de WION (Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten) en (de Europese richtlijn) INSPIRE.

1.3 Een nieuw systeem voor informatie-uitwisseling: KLIC-WIN

Het systeem moet geschikt zijn voor WION-meldingen waarbij de kaartinformatie in vectoren wordt geleverd, en waarmee netbeheerders kunnen voldoen aan de Europese eisen uit INSPIRE². Het vernieuwde systeem is naar verwachting begin 2018 gereed. Met deze doorontwikkeling streeft de graafsector naar efficiëntere informatie-uitwisseling over kabels en leidingen en verlaging van het aantal graafincidenten.

Het Klic informatie-uitwisselings systeem zal ook het 'Single Information Point' in het kader van de Richtlijn Kostenreductie Breedband worden, een en ander wordt verder uitgewerkt in de WIBON regelgeving die naar verwachting eind 2017/begin 2018 in werking zal treden.

---

² In 2007 is de Europese richtlijn Infrastructure for Spatial Information in the European Community (INSPIRE) van kracht geworden. Het subthema Utility Services (nutsdiensten en overheidsdiensten) verplicht netbeheerders uit de publieke sector hun gebiedsinformatie aan te bieden volgens hoge normen en beschikbaar te stellen met web services. Netbeheerders die moeten voldoen aan de richtlijn zijn overheidsinstellingen zoals gemeenten, provincies en waterschappen maar ook bijvoorbeeld energiebedrijven.

2 Missie en visie

2.1 Missie en ambities Kadaster uitgangspunt voor doelstellingen KLIC

Het Kadaster staat onder alle omstandigheden voor goede dienstverlening aan klanten, opdrachtgevers en belanghebbenden. Het Kadaster maakt elk jaar een Meerjarenbeleidsplan (MBP) dat vijf jaar vooruit kijkt. Daarin laat het zien hoe het met zijn acties inspeelt op de wensen van zijn klanten, ontwikkelingen bij hen en bij het Kadaster zelf...

Op basis van wettelijke taken en specifieke expertise streeft het Kadaster naar het bieden van maximale toegevoegde waarde aan de maatschappij, nu en in de toekomst. We zijn zakelijk en transparant en gericht op samenwerking.

Om in te kunnen spelen op (maatschappelijke) ontwikkelingen en bij de uitvoering van onze wettelijke taken te blijven voldoen aan de verwachtingen van onze klanten heeft het Kadaster een drie ambities geformuleerd.

- *Wij bieden zekerheid in eigendom én gebruik van alles op en onder de grond.*
- *Wij bieden het platform waarmee iedereen met geo-informatie altijd en overal aan de slag kan.*
- *Wij zijn partner voor het gebruik van geo-informatie als onmisbare schakel bij maatschappelijke vraagstukken, zowel binnen als buiten Nederland.*

Binnen het Kadaster is de directie Geo- en Vastgoedinformatie en Advies (GVA) verantwoordelijk voor informatieverstrekking uit landelijke voorzieningen. Ook de Klic-dienstverlening valt hieronder. De directie GVA kent de volgende afgeleide doelstellingen:

- *Betrouwbare informatie en adviezen*
- *Innovatieve en inspirerende kennispartner*
- *Snelle vertaling van maatschappelijke veranderingen naar diensten*
- *Denkend in maatschappelijke thema's en werkend in ketens en netwerken*
- *Toegankelijk voor klanten en partners.*

De visie van KLIC ligt daarom in het verlengde van bovengenoemde missie en ambities van het Kadaster, en die van de directie Geo- en Vastgoedinformatie en Advies.

2.2 Visie op KLIC

De visie op KLIC is afgeleid van de missie van het Kadaster en luidt als volgt:

Het Kadaster wil, binnen de kaders van de Kadasterwet, op het gebied van ruimtelijke informatievoorziening met KLIC en aanvullende diensten een substantiële bijdrage leveren aan de ontsluiting van geo-informatie en daarmee bijdragen aan het voorkomen van graafschade in Nederland.

Aan deze visie geven wij op de volgende wijze uitvoering:

- We voeren onze (opgedragen) taken uit voor onze klanten in samenspraak met onze partners en stakeholders op basis van heldere afspraken;
- We zorgen bij de uitvoering van die taken voor uitstekende kwaliteit, een evenwichtig kostenniveau en een hoge klanttevredenheid;
- Wij hebben de ambitie onze geo-informatievoorziening verder te verbeteren;
- We nemen initiatieven voor het realiseren van oplossingen om de informatieverstrekking aan grondroerders zo volledig en goed mogelijk te laten verlopen.

- We verzorgen –desgevraagd- de INSPIRE informatievoorziening voor netbeheerders.

Om de graafschade verder te verminderen, moet gebiedsinformatie over kabels en leidingen in de toekomst optimaal beschikbaar zijn voor grondroerders. Een optimale dienstverlening kenmerkt zich door snelheid, gemak en kwaliteit.

3 Beschrijving Klic-dienst

3.1 Algemeen

Om schade aan kabels en leidingen bij graafwerkzaamheden te voorkomen, zijn grondroerders sinds 2008 wettelijk verplicht om voorafgaand aan hun (mechanische) graafwerkzaamheden een graafmelding bij het Kadaster te doen. Netbeheerders zijn verplicht na een dergelijke melding hun beheerdersinformatie (informatie over de ligging van de kabels en leidingen) door te geven aan de grondroerders. Deze verplichting is vastgelegd in de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten (WION). Het Kadaster is de in de wet genoemde Dienst die het beheer heeft over het informatiesysteem dat de gebiedsinformatie verstrekt.

Na het doen van een graafmelding ontvangt de aanvrager (digitaal) informatie over de plek van de ondergrondse kabels en leidingen. Als er vanwege een calamiteit geen tijd is om een 'gewone' graafmelding te doen dan mag de grondroerder een zogenaamde calamiteitenmelding doen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid voor gebruikers om gebiedsinformatie op te vragen zonder dat er direct graafwerkzaamheden zijn gepland, maar bijvoorbeeld ter voorbereiding van graaf- of andere werkzaamheden. Dit wordt een oriëntatieverzoek genoemd. Op basis van deze laatste informatie mag er geen graafwerk worden uitgevoerd, daarvoor moet te allen tijde een graafmelding worden gedaan.

3.2 Producten en diensten

KLIC is een tariefgefinancierde dienstverlening voor grondroerders en netbeheerders. De hoofdactiviteit van KLIC is het verwerken van verzoeken om gebiedsinformatie over de ligging van kabels en leidingen en het tijdig en gebundeld leveren van de door de netbeheerders aangeleverde (beheerders)informatie aan de grondroerders.

De basisproducten en diensten van KLIC zijn:

- Graafmelding
- Oriëntatieverzoek
- Calamiteitenmelding
- Melding afwijkende situatie
- Schademelding netbeheerders
- Beheren belangen

Ondersteunende producten en diensten zijn:

- Klic-viewer
- Registratie grondroerders en netbeheerders
- Aansluiten netbeheerders (en testen met behulp van de Netbeheerders Test Dienst)
- Vragen/klachten afhandeling
- Managementinformatie

3.3 Primair Klic-proces

Het proces rond een oriëntatieverzoek, graafmelding of calamiteitenmelding verloopt grotendeels op dezelfde wijze: de grondroerder doet een oriëntatieverzoek, graafmelding of calamiteitenmelding bij het Kadaster met behulp van het Klic-online systeem via Mijn Kadaster/B2B aanvraagservice. Specifiek voor eenmalige melders geldt dat deze de melding doen via een formulier op de website van het Kadaster. Het formulier wordt verwerkt in Klic-online door een medewerker van het Klant Contact Center van het Kadaster. De grondroerder geeft in zijn melding aan wie zijn opdrachtgever is, wanneer hij denkt te starten met het werk, wat voor type werkzaamheden hij gaat uitvoeren en over welke locatie hij gebiedsinformatie wil ontvangen. Dit laatste geeft hij aan door het intekenen van het gebied (dit wordt een gebiedspolygoon genoemd). Ten slotte kan de grondroerder

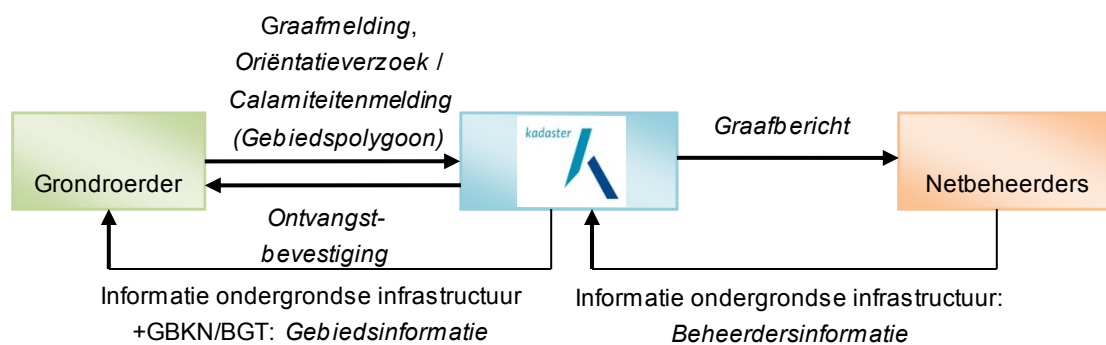

huisaansluitschetsen aanvragen met een maximum van 100 adressen per aanvraag. Het Kadaster stuurt de grondroerder een ontvangstbevestiging met een kaartje van het gebied, de ingetekende gebiedspolygoon en informatie over de netbeheerders die een belang hebben (d.w.z. een kabel of leiding beheren) in het ingetekende gebied. Tevens stuurt het Kadaster de informatieaanvraag (het graafbericht) automatisch door naar de netbeheerders met een belang in het betreffende gebied. De netbeheerders hebben hiervoor hun belangen (ook beheerpolygoon genoemd) geregistreerd in de Belangenregistratie bij het Kadaster. De netbeheerders sturen vervolgens automatisch de beheerdersinformatie over hun netwerken binnen de gebiedspolygoon naar het Kadaster. Het Kadaster bundelt de beheerdersinformatie van de verschillende netbeheerders (met de Grootchalige Basiskaart van Nederland (GBKN) in combinatie met de nieuwe Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) als ondergrond) en stelt de gebiedsinformatie beschikbaar aan de aanvrager.

Bij een calamiteitenmelding geldt als bijzonderheid dat de aanvrager direct een overzicht van de netbeheerders ontvangt die kabels en leidingen in het gebied hebben liggen en een lijst met noodnummers waarop die netbeheerders bereikbaar zijn. Daarnaast wordt alle beheerdersinformatie versneld beschikbaar gesteld aan de aanvrager: 15 minuten na de melding vindt een eerste (deel)levering plaats en na 45 minuten een (eventuele) tweede (deel)levering met de tot dan toe beschikbare gebiedsinformatie. In dien de levering compleet is, wordt deze uitgeleverd.

Iedere calamiteitenmelding moet de eerstvolgende werkdag verantwoord worden bij het Agentschap Telecom. Het Agentschap is aangewezen als toezichthouder op de WION. Zij bekijkt of er sprake is geweest van een terechte calamiteitenmelding.

Hieronder is het primaire Klic-proces schematisch weergegeven:

3.4 Serviceniveau

Wettelijk moet gebiedsinformatie binnen twee werkdagen geleverd worden aan de aanvrager. De gemiddelde levertijd is momenteel twee uur. De levertijd wordt bepaald door de verwerkingstijden in de systemen van het Kadaster, en de verwerkingstijd bij netbeheerders inclusief de tijd die het berichtenverkeer tussen het Kadaster en de netbeheerder(s) inneemt.

Het Klantcontactcenter (KCC) van het Kadaster is op werkdagen beschikbaar tussen 8.00 en 17.00 uur. Zij verzorgt de 1^e-lijns ondersteuning en behandelt vragen, verzoeken, klachten en wensen van klanten. Ook verwerkt zij de graafmeldingen van eenmalige melders.

Het Klic-online systeem is 24/7 bereikbaar, met uitzondering van onderhouds- en storingsmomenten. Tijdens onderhoud of storing van het Klic-online systeem kan een calamiteitenmelding worden gedaan via Mijn Kadaster of telefonisch op telefoonnummer 0800-0080. De telefonische meldingen worden buiten kantooruren afgehandeld door een externe partij.

Bij uitval van het Klic-online systeem kan te allen tijde overgeschakeld worden op een onafhankelijke tweede omgeving waarin de calamiteitenmeldingen kunnen worden afgehandeld. De informatieverstreking beperkt zich in dat geval tot de wettelijk vastgelegde informatievoorziening: namelijk een overzicht van de netbeheerders met kabels en leidingen in het aangevraagde gebied en een lijst met noodnummers waarop die netbeheerders bereikbaar zijn. Met behulp van de gegevens op deze lijst kan de grondroerder contact opnemen met de netbeheerder(s) voor aanvullende informatie.

3.5 Business model

De Klic-dienst dient volledig bekostigd te worden uit de opbrengsten waarbij geen sprake mag zijn van kruisfinanciering met andere productgroepen binnen het Kadaster. Het Kadaster heeft ten aanzien van KLIC als beleidslijn dat deze dienst over meerdere jaren heen kostendekkend moet zijn. In 2016 zijn 640.000 berichten verwerkt wat een dekkende kostenbijdrage leverde van 13,8 miljoen euro met een kosten niveau van 11,1 miljoen euro. In overleg met het Bronhouders- en afnemers overleg KLIC is besloten om het tarief per 1 januari 2017 te verlagen naar € 19,00 per melding.

4 Organisatie

4.1 De KLIC-organisatie

KLIC is het organisatieonderdeel dat bij het Kadaster binnen de Directie Geo- en Vastgoedinformatie (GVA) en de afdeling Landelijke Voorzieningen van Materiebeleid (MB-LV) verantwoordelijk is voor de ontwikkeling, het beheer en de uitvoering van de Klic-dienstverlening.

Parallel aan de business organisatie is een IT team KLIC binnen de Directie IT. In samenwerking met het IT team KLIC wordt doorontwikkeling en (ver)nieuwbouw uitgevoerd in een LEAN/Agile omgeving. Daarnaast is het IT team KLIC verantwoordelijk voor het technisch ICT beheer van KLIC.

4.2 Taken van de organisatie

Om de Klic-dienstverlening mogelijk te maken, voert het Kadaster een groot aantal taken uit. De taken van de Klic-organisatie strekken zich uit van positionering en verdere ontwikkeling van KLIC (strategie) via tactische aansturing van de processen tot en met de operationele dagelijkse verwerking van graafmeldingen en alle (ontwikkel- en beheer-) activiteiten die daaronder vallen.

Taken op strategisch niveau:

De taken op strategisch niveau zijn gericht op de uitvoering van de dienst op de (middel)lange termijn. Activiteiten die hieronder vallen zijn:

- Het ontwikkelen van een lange termijn visie op de Klic-dienst
- Het uitzetten van een middellange termijn strategie in overleg met de verschillende stakeholders
- Het maken van een roadmap voor de komende jaren
- Overleg met stakeholders
- Strategische communicatie

Taken op tactisch niveau:

De taken op tactisch niveau zijn gericht op de instandhouding en het managen (sturen) van de operationele processen om de gewenste dienstverlening te garanderen. Levertijd, kosten en kwaliteit zijn hierbij bepalend. De volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- Planning en control
- Kostenmanagement
- Kwaliteitsmanagement
- Service level management
- Releasemanagement

Taken op operationeel niveau:

De taken op operationeel niveau zijn gericht op de dag-tot-dag dienstverlening en het operationeel houden van Klic-online. Operationele taken worden uitgevoerd door het Klantcontactcenter (KCC) en Operationeel Informatie Management (OIM).

1^e lijns ondersteuning, uitgevoerd door het Klantcontactcenter (KCC)

- Aannemen, registreren, bewaken en afhandelen van vragen, verzoeken, verstoringen, klachten en wensen van klanten
- Verwerken van meldingen van incidentele aanvragers
- Afhandelen van meldingen afwijkende situatie

2^e lijns ondersteuning, uitgevoerd door Operationeel Informatie Management (OIM)

- Incidentenbeheer
- Berichtenbeheer (het monitoren van de berichtenstroom tussen het Kadaster en de netbeheerders)
- Afhandelen van verzoeken tot certificering en aansluiting op het digitale berichtenverkeer van nieuwe netbeheerders
- Schaderegistratie verzamelen en aanleveren bij Agentschap Telecom
- Wijzigingsbeheer
- Versiebeheer van documentatie
- Informeren van betrokkenen en gebruikers over verstoringen en nieuwe ontwikkelingen

4.3 Stakeholders van KLIC

Er zijn verschillende belanghebbenden (ofwel stakeholders) betrokken bij KLIC.

De belangrijkste stakeholders van KLIC zijn:

- **Afnemers**
De grootste groep gebruikers van het Klic-systeem zijn de grondroerders. Zij zijn de aanvragers van de graafmeldingen en de ontvangers van de gebiedsinformatie over de ligging van ondergrondse kabels en leidingen (netwerken). Een nieuwe groep afnemers zijn de aanvragers voor INSPIRE informatie kabels en leidingen. Deze groep bestaat uit wereldburgers, bedrijven en ook uit Europese overheden.
- **Netbeheerders/bronhouders**
Netbeheerders of bronhouders zijn de beheerders van de ondergrondse kabels en leidingen (netwerken) en verantwoordelijk voor het leveren van de gevraagde gebiedsinformatie.
- **Serviceproviders/softwareleveranciers**
Serviceproviders en softwareleveranciers ontzorgen netbeheerders bij het afhandelen van de informatieverzoeken en/of ondersteunen afnemers door middel van hun eigen software.
- **Beheerders Veiligheidsgebieden**
Beheerders Veiligheidsgebieden zijn het aanspreekpunt voor een aanvrager van gebiedsinformatie wanneer de graafmelding geheel of gedeeltelijk over een veiligheidsgebied heen valt. Onder veiligheidsgebieden vallen o.a. vliegvelden, kerncentrales en een aantal terreinen van defensie.
- **Beheerders Openbare Ruimte**
Beheerders van de openbare ruimte (o.a. gemeenten) kunnen in meerdere rollen bij het graafproces betrokken zijn: als opdrachtgever, als netbeheerder, als grondroerder en als beheerder van weesleidingen dit zijn kabels of leidingen die via het terugmeldsysteem aan het Kadaster gemeld zijn en die door geen enkele netbeheerder zijn geclaimd.
- **Minister van EZ**
De Minister van EZ is als wetgever verantwoordelijk voor de WION regelgeving. De Minister van EZ heeft de uitvoering van de Klic-dienstverlening bij wet (WION) bij het Kadaster neergelegd.
- **Minister van IenM**
Het Kadaster valt als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) onder de verantwoording van de Minister van IenM. De Minister van IenM houdt toezicht op de taken die het Kadaster uitvoert en stelt de hoogte van de tarieven vast waaronder het tarief van de Klic-dienst. Tevens is het ministerie van IenM verantwoordelijk voor de INSPIRE wetgeving en implementatie binnen Nederland.
- **Agentschap Telecom**

Het Agentschap Telecom, onderdeel van het Ministerie van EZ, houdt (namens de Minister van EZ) toezicht op de naleving van de WION.

- **Kadaster**

Het Kadaster is de (door de Minister van EZ) aangewezen dienst die mede verantwoordelijk is voor de uitvoering van de WION.

4.4 Governance

De minister van EZ heeft de uitvoering van de Klic-dienstverlening bij het Kadaster neergelegd. Deze dienstverlening is niet statisch: vanuit het Kadaster zelf en vanuit de stakeholders zijn er voortdurend wensen tot verandering, verbetering en uitbreiding van de Klic-dienst. Voor het afwegen en prioriteren daarvan is er breed overleg met de graafketen (vertegenwoordigers uit de graafsector) en de ministeries van EZ en IenM met als onderwerpen:

- Ontwikkelingen in de wetgeving
- Verbeteringen en vernieuwingen in de informatievoorziening (voor de graafketen)
- Benodigde investeringen, financiële verantwoording en tarieven
- Beheer en aanpassing van standaarden

Het Kadaster ziet het als haar verantwoordelijkheid de verschillende belangen te managen om te komen tot een gemeenschappelijk gedragen dienstverlening. Hiervoor heeft zij verschillende overlegorganen ingericht waarin vertegenwoordigers van bronhouders/netbeheerders en afnemers zitting hebben.

De belangrijkste overlegorganen voor KLIC zijn:

- **Gebruikersraad**

De Gebruikersraad is een adviesorgaan van het Kadaster als geheel dat namens de belangrijkste klantgroepen van het Kadaster overleg voert over de kwaliteit van de dienstverlening en de tarieven.

- **Bronhouders- en Afnemers Overleg (BAO) KLIC**

In het BAO-KLIC overleggen vertegenwoordigers van de graafketen op bestuurlijk niveau over beleidsmatige onderwerpen van de Klic-dienst, zoals de dienstverlening, tarieven en standaarden.

- **KLIC Gebruikers Overleg (KGO)**

Het KGO is een overleg van vertegenwoordigers van de graafketen over verbeteringen en operationele zaken van de Klic-dienst. Het KGO geeft hierover desgewenst advies aan het BAO.

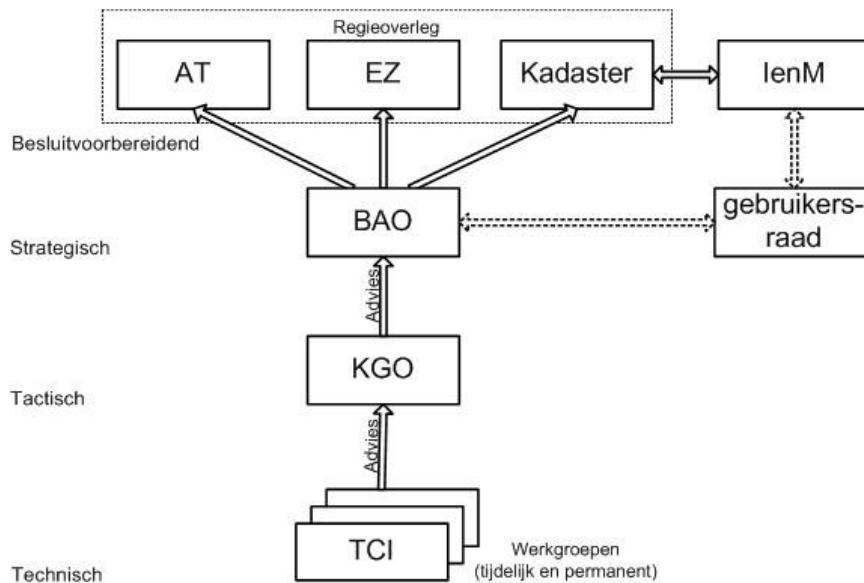
- **Werkgroepen**

Als het wenselijk of noodzakelijk wordt gevonden om bepaalde onderwerpen inhoudelijk voor te bereiden of uit te diepen dan kan hiervoor een werkgroep worden opgericht.

Een voorbeeld van een permanente werkgroep is de Technische Commissie Standaarden. De TCS is een inhoudelijk overleg over de toepassingen en wijzigingen van de standaarden op het gebied van informatiemodellen en het berichtenmodel. Zij informeert en adviseert het KGO. Andere werkgroepen hebben een tijdelijk karakter.

Op de Kadaster website (www.kadaster.nl/klic) zijn de ledenlijsten van de KLIC overlegorganen te vinden en korte verslagen van de laatste BAO vergaderingen.

Om de belangen van de stakeholders zoveel mogelijk te waarborgen en rekening houdend met de eigen verantwoordelijkheden is voor KLIC een governancestructuur ingericht zoals weergegeven in onderstaand schema:

Vanuit zijn verantwoordelijkheid als uitvoerder houdt het Kadaster bij de gewenste ontwikkelingen rekening met de volgende prioritering:

- Prioriteit 1: Wettelijke eisen
Hierbij moet gedacht worden aan wijzigingen die nodig zijn voor het inrichten en borgen van de processen gericht op het beheer en het adequaat (laten) functioneren van het Klic-systeem en de dienstverlening.
- Prioriteit 2: Verbeteringen voor de gebruiker
Dit betreft vooral functionele verbeteringen van het systeem om bijvoorbeeld het gebruikersgemak te verhogen.
- Prioriteit 3: Technische vernieuwingen
ten behoeve van de stabiliteit van het systeem en/of ter voorbereiding van bovenstaande wijzigingen is het noodzakelijk om het systeem te onderhouden of te verbeteren

5 Verdere ontwikkeling van KLIC

5.1 Algemeen

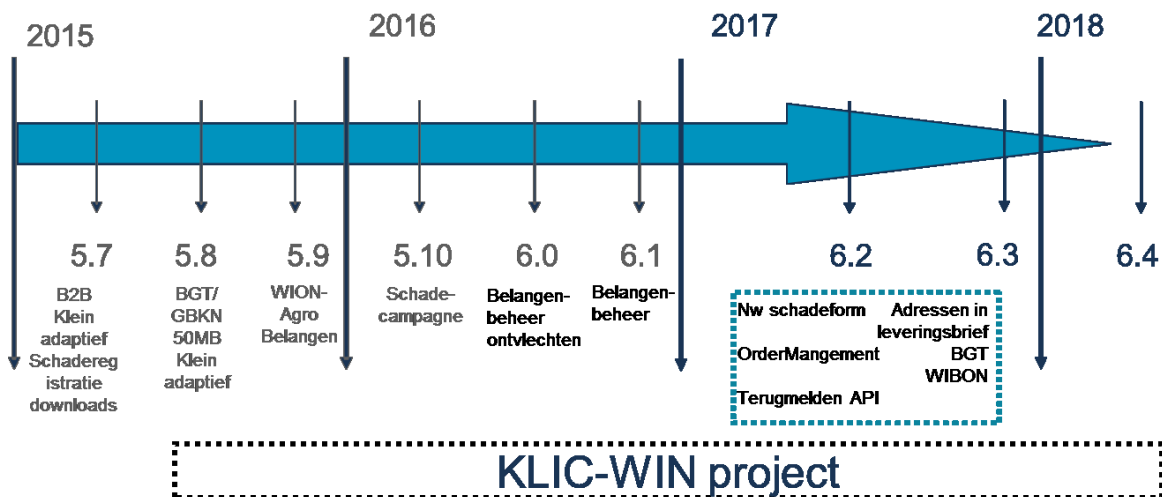
In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de verdere ontwikkeling van de Klic-dienst in de periode van 2017 tot circa 2019. In hoofdstuk 5.2 is een kort overzicht opgenomen van relevante externe ontwikkelingen.

De belangrijkste ontwikkeling voor KLIC in de genoemde periode is het programma KLIC-WIN. Dit onderwerp wordt behandeld in hoofdstuk 5.3. Vanwege de bouw van KLIC-WIN wordt de huidige Klic-dienst in beperkte mate doorontwikkeld. Uitgangspunt is dat er alleen zaken worden ontwikkeld die zeer veel meerwaarde hebben en meegenomen kunnen worden in KLIC-WIN en/of wettelijke vereist worden. Door beperking van de doorontwikkeling van het reguliere systeem is er ruimte gemaakt voor de doorontwikkelingen in het kader van KLIC-WIN. De beoogde aanpassingen voor de huidige Klic-dienst zijn te vinden in hoofdstuk 5.4 en 5.5.

In 2016 zijn de volgende aanpassingen geïmplementeerd in de Klic-dienstverlening:

- Ter voorbereiding op KLIC-WIN is het technisch aanpassen van het deelsysteem waarin belangen beheerd worden gerealiseerd.
- De geautomatiseerde aanlevering en verwerking van schaderapportages aangeleverd door netbeheerders.
- Nieuwe versie Klic-viewer (bugs opgelost)
- Update beveiligingsniveau door het uitzetten van de mogelijkheid om op basis van oude standaarden met het Kadaster te communiceren.
- Netbeheerders kunnen meer informatie aanleveren: limiet voor de bestandsomvang van de beheerdersinformatie is opgehoogd naar 50 Mb.

De overall doorontwikkeling van de Klic diens tverlening in de jaren 2014-2017:

5.2 Ontwikkelingen wetgeving

5.2.1 INSPIRE

In 2020 moeten gegevens die vallen onder annex III thema Utility Services (US) van de INSPIRE wet geharmoniseerd zijn, dus conform het US-datamodel beschikbaar zijn en moeten downloadservices beschikbaar zijn. In het project KLIC-WIN wordt deze geharmoniseerde datastandaard geïmplementeerd. In 2016 is de eerste

evaluatie van de INSPIRE wetgeving opgeleverd aan de Tweede Kamer en het Europees Parlement. Om de INSPIRE aanvragen conform de WION beperkingen (gebiedsbeperking, betaling, identificatie) uit te leveren zal naar verwachting de lagere regelgeving van de Implementatiewet INSPIRE aangepast moeten worden.

5.2.2 WIBON/ EC 61

EC 61 is de Europese richtlijn breedband met als doel om de aanleg van breedband in Europa te bevorderen door de kosten te reduceren met name door sector overschrijdend medegebruik en coördinatie van werkzaamheden te bevorderen. Hiervoor is het nodig dat er per land een portaal komt waar deze gegevens over de ligging van infrastructuur opgevraagd kunnen worden. Het Ministerie van EZ heeft aangegeven het KLIC portaal hiervoor een logisch portaal te vinden. De richtlijn wordt naar verwachting in 2017 geïmplementeerd. De WION zal hierop aangevuld worden en van naam veranderen in WIBON.

5.2.3 WION

De huidige WION zal door het ministerie van EZ aangepast worden op basis van onder andere de evaluatie van de wet, de aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid en de gewenste ontwikkelingen zoals benoemd in het project KLIC-WIN. De belangrijkste wijzingen zijn:

- het opnemen van huisaansluitingen in de definitie van een net;
- het aanscherpen van de procedures 'Eis voorzorgsmaatregel' en 'registratie van netbeheerders';
- het mogelijk maken om de gebiedsinformatie centraal op te slaan;
- het leveren van gebiedsinformatie in vectorformaat (in plaats van raster).

5.2.4 Wet GDI

Het concept wetsvoorstel 'Wet GDI' geeft invulling aan het kabinetsvoornemen tot een digitaal werkende (semi)overheid. Om digitale dienstverlening in het publieke domein te intensiveren, is veilige en betrouwbare toegang daartoe door burgers en bedrijven nodig (authenticatie). Dit zal gaan gebeuren via erkende publieke en privaat uitgegeven middelen. Het wetsvoorstel verplicht als zodanig niet tot digitale dienstverlening. Het huidige DigiD zal verdwijnen en vervangen (moeten) worden door een van de erkende authenticatiemiddelen.

5.3 KLIC-WIN

De graafsector en het Kadaster zijn in 2014 gestart met het programma KLIC-WIN dat leidt tot de bouw en implementatie van een nieuwe manier van informatie-uitwisseling over kabels en leidingen.

De aanleiding voor modernisering van de Klic-dienst is de INSPIRE eis om kabels en leidingen van publieke organisaties beschikbaar te stellen, in combinatie met de wens van de sector om de informatie-uitwisseling kwalitatief te verbeteren, gericht op het verder voorkomen van graafschade. De sector heeft het Kadaster gevraagd ook de INSPIRE functionaliteit/ dienstverlening in te richten, omdat het Kadaster al de Klic functionaliteit heeft.

De naam KLIC-WIN is een samenvoeging van de WION (de Nederlandse Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten) en INSPIRE (de Europese richtlijn Infrastructure for Spatial Information in the European Community).

Het programma KLIC-WIN kent twee primaire doelen:

- 1) Kwaliteitsverbetering van de KLIC dienstverlening door het uitwisselen van informatie op basis van vectorinformatie en webservices. Dit leidt tot nauwkeuriger plaatsweergave van kabels en leidingen, meer informatie over kabels en leidingen en snellere informatie-uitwisseling.
- 2) De INSPIRE verplichting van netbeheerders faciliteren via het KLIC portaal.

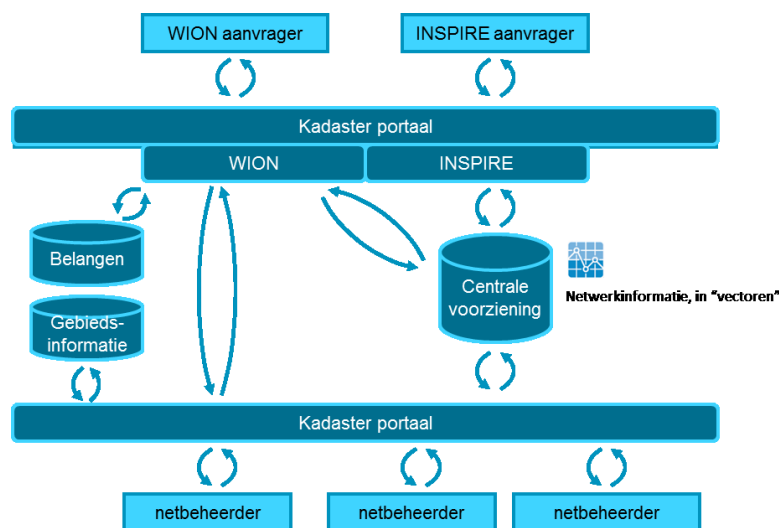
Gezamenlijk met de sector is onderzoek gedaan naar de scope van het nieuwe systeem, de standpunten van en impact voor de verschillende partijen. Duidelijk is dat de nieuwe informatie-uitwisseling impact heeft op de systemen van netbeheerders en het gebruik van gebiedsinformatie door grondroerders. Het BAO KLIC heeft in juni 2015 de Blauwdruk KLIC-WIN vastgesteld, bestaande uit een beschrijving van de bedrijfsprocessen en de antwoorden op onderzoeksvragen.

5.3.1 Hoe gaat het nieuwe systeem eruitzien?

Zoals aangegeven leidt het KLIC-WIN systeem tot een nieuwe manier van informatie-uitwisseling over kabels en leidingen. Eén van de nieuwe ontwikkelingen is de informatie-uitwisseling van de liggingsgegevens in vectorformaat. In de huidige situatie leveren alle WION-plichtige netbeheerders (naar aanleiding van een Klic-melding) hun informatie over de ligging van kabels en leidingen in rasterformaat (.PNG) aan het Kadaster. Met KLIC-WIN vindt alle informatie-uitwisseling van het kaartmateriaal (liggingsgegevens) in vectorformaat plaats. Daarnaast blijven bijlagen (huisaansluitschetsen, boringen, brieven, etc) mogelijk. Verder is met de sector overeengekomen dat het Kadaster een voorziening implementeert voor het centraal vastleggen en beschikbaar stellen van kabel- en leidinginformatie voor zowel WION meldingen als INSPIRE verzoeken. Netbeheerders kunnen kiezen of zij hun kabel- en leidingeninformatie aan deze centrale voorziening beschikbaar stellen.

Een korte animatiefilm is te vinden op de kadaster site www.kadaster.nl/klic-win

Onderstaand de schematische weergave van het nieuwe uitwisselingsysteem met betrekking tot kabel- en leidinggegevens.

Voor de Klic-meldingen in het kader van de WION betekent dit dat het Kadaster de door (een deel van de) netbeheerders centraal beschikbaar gestelde kabel- en leidingeninformatie (liggingsgegevens, bijlage en eventuele eis voorzorgsmaatregel) zal verstrekken vanuit de centrale voorziening aan de aanvrager van de gebiedsinformatie. De netbeheerders die hun informatie niet centraal beschikbaar hebben gesteld, moeten naar aanleiding van een Klic-melding hun informatie, net als in de huidige situatie, aanleveren bij het Kadaster. In

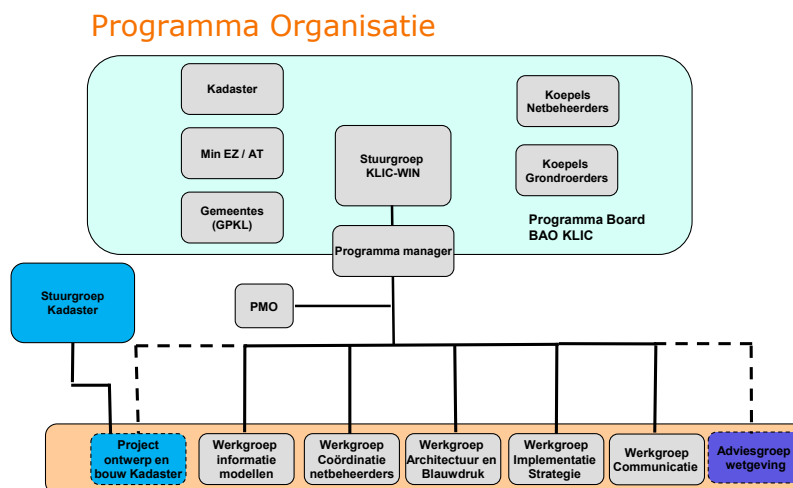
beide gevallen zal de netbeheerder volgens het nieuw vastgesteld informatiemodel (IMKL v1.2) en het nieuwe berichtenprotocol (BMKL2.0) informatie aanleveren aan het Kadaster. Ook zal hiervoor de Netbeheerders Test Dienst (NTD) hiervoor worden aangepast.

Voor WION aanvragers verandert de manier waarop de netinformatie beschikbaar wordt gesteld. De netinformatie zal in vector beschikbaar gesteld worden waarmee tevens extra gegevens (attribuut informatie) van het net meegezonden wordt door de netbeheerder. Ook kunnen grondroerders de verkregen netinformatie makkelijker combineren met informatie uit andere bronnen, zoals andere INSPIRE-thema's en eigen projectinformatie. De graafsector heeft de komende jaren de uitdaging hiervoor apps te ontwikkelen.

Voor INSPIRE raadplegingen in het kader van de INSPIRE regelgeving betekent dit dat het Kadaster de informatie van de netbeheerders die hun informatie centraal beschikbaar hebben gesteld volgens de INSPIRE-eisen zal verstrekken aan de aanvrager van de informatie. Niet alle netbeheerders zijn INSPIRE plichtig. De INSPIRE plichtige netbeheerders zijn niet verplicht deze dienstverlening van het Kadaster af te nemen. Zij dienen dit dan op een andere manier zelf in te richten.

5.3.2 Afstemming

In 2015 is gestart met de verdere afstemming met de sector met als doel het verder specificeren en het (bevorderen van) aansluiten door netbeheerders en grondroerders. Hiervoor is een programma-organisatie ingericht met werkgroepen. De werkgroepen zijn ingericht met vertegenwoordigers van alle sectoren (en het Kadaster). Hiervoor is onder leiding van een programmamanager de volgende structuur opgezet. De programmamanager rapporteert aan het BAO KLIC.

5.3.3 Planning

De implementatie van het systeem door aansluiting van netbeheerders en grondroerders staat gepland voor de tweede helft van 2018. Dit is mede afhankelijk van de invoeringsdatum van de wet.

Het huidige Klic-systeem is in werking en moet tijdens de bouw en implementatie van het nieuwe (KLIC-WIN-) systeem operationeel blijven, zowel voor beheer als voor doorontwikkeling. De doorontwikkeling van het huidige Klic-systeem wordt in deze periode echter beperkt.

De Nederlandse wet- en regelgeving moet worden aangepast om het Kadaster de wettelijke basis te bieden voor deze gemoderniseerde en uitgebreide dienstverlening.

5.3.4 Overgangperiode

De overgangperiode voor WION start wanneer de vector data van de eerste netbeheerder wordt doorgegeven aan de WION aanvrager. Deze periode eindigt wanneer alle netbeheerders over zijn naar de nieuwe data- en berichtenstructuren. Het is evident dat in deze periode op een goede manier de huidige data gecombineerd moet worden weergegeven met de nieuwe data. Hiervoor zal zowel de Kadaster Klic-viewer als de (grondroerder) eigen- en commerciële viewers moeten worden aangepast.

Voor INSPIRE is er geen sprake van een overgangperiode maar wel van een opbouwperiode. Er zullen steeds meer datasets beschikbaar komen vanuit de centrale voorziening. In het nationaal georegister is te zien welke datasets onsloten kunnen worden.

5.4 Geplande aanpassingen in 2017

De beoogde aanpassingen in 2017 voor de *huidige* Klic-dienst zijn:

5.4.1 Overgang naar Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)

De Basisregistratie Grootchalige Topografie is de nieuwe grootchalige kaart van Nederland. Hierin worden alle objecten zoals gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en groen op eenduidige manier vastgelegd en zal de huidige GBKN gaan vervangen. De gebieden die in de BGT beschikbaar zijn worden niet langer bijgehouden in de GBKN. Voor KLIC is een land dekkende uniforme en actuele basiskaart van belang. Het Kadaster heeft door middel van het project lijngerichte BGT gezorgd voor een zo vloeiend mogelijke continuering van de basis topografie laag. Medio 2017 zal naar verwachting de BGT geheel gevuld zijn en kunnen we over op de BGT. In 2017 zijn we de voorbereidingen hiervoor gestart inclusief het gebruikersoverleg over de gewenste nieuwe visualisatie. Inmiddels is breder draagvlak gezocht en gevonden voor de door de graafsector gewenste visualisatie van de BGT. Deze zal door Geonovum worden uitgewerkt in de loop van 2017 in PDOK worden geïmplementeerd.

5.4.2 WIBON/ EC 61

Op verzoek van de sector en in overleg met het ministerie van Economische zaken ligt er een voorstel om het huidige Oriëntatieverzoek als basis te gebruiken voor de informatie uitwisseling waarbij twee extra selectiemogelijkheden worden toegevoegd om aan te geven dat de aanvraag betrekking heeft op de richtlijn. Op basis hiervan kan de gemeente zorg dragen voor coördinatie van werkzaamheden. De marginale aanpassingen die hiervoor nodig zijn aan het systeem zullen in 2017 dan wel 2018 worden doorgevoerd afhankelijk van de inwerkingtreding van deze nieuwe artikelen in de WIBON/WION. Voor de communicatie hierover wordt aangehaakt bij de centrale communicatie door het ministerie van economische zaken.

5.4.3 Nieuw schadeformulier

De evaluatie van de WION heeft geleid tot aanpassingen in de wet. Een voorbeeld hiervan is een nieuw schadeformulier. Vanaf 1 januari 2017 moet conform het nieuw vastgestelde schadeformulier gemeld worden. Belangrijkste aanpassingen zijn extra kolommen met gegevens over feitelijk graver, grondroerder en opdrachtgever. Daarnaast is het verplicht geworden altijd (dichtstbijzijnde) adresgegevens in te vullen per schadegeval (óók als er een Klic-meldnummer bekend en geregistreerd is).

5.4.4 Afwijkende situatie/Terugmeld voorziening

De huidige procedure werkt beperkend voor een snelle terugmelding van een geconstateerde afwijkende situatie. In 2016 is onderzocht op welke wijze een aantal verbeteringen in het proces afwijkende situatie doorgevoerd kan worden. Er wordt zowel gekeken naar een mogelijke computer koppeling als naar de mogelijkheid om terugmeldingen op een kaartondergrond weer te geven. Dit onderzoek heeft ertoe geleid dat er ingezet wordt op de ontwikkeling van API's binnen het Kadaster.

Er is een generieke terugmeld voorziening binnen het Kadaster. Op dit moment is de BAG de BGT en de BRT hierop aangesloten. Klic gaat hier ook op aansluiten. De meldingen kunnen dan via een API ingediend worden bij het Kadaster. Het is dan mogelijk om vanuit een eigen systeem direct een terugmelding te plaatsen.

Zodra de API gebruikt gaat worden is het de bedoeling verder in detail te gaan kijken naar de verbetering van het interne afhandelingsproces van de teruggemelde afwijkende situaties. Het generieke terugmeld proces zal ook beheermogelijkheden voor de meldingen van de bronhouder realiseren. Voor de BRT werkt dit nu. Het gaat hierbij om autorisatie om de terugmeldingen per bronhouder zichtbaar te maken. Voor KCC is er al een beheerscherm gemaakt waarin ze allen terugmeldingen kunnen zien met de status van de melding. Verder is in PDOK de status van de verschillende terugmeldingen te zien voor de BGT en de BRT. De BAG wordt hier ook aan toegevoegd al de bronhouder de status kan wijzigen via het systeem. Als Klic aansluit zijn er dus ook mogelijkheden om afwijkende situaties aan iedereen kenbaar te maken. Dit traject zal in samenspraak met het KCC en KGO opgepakt worden.

5.4.5 Klein adaptief/ sector wensen

Agentschap Telecom heeft het verzoek ingediend om de contactadressen opnemen in de leveringsbrief. Tevens werken we aan het verhogen van de veiligheid in de verbindingen met netbeheerders door TLS1.2 only te werken. Ook zullen we op verzoek van de gebruikers kijken naar de B2B aanvraag webservice en naar de lijst met soortwerkzaamheden. De aanpassing hiervoor kan mee lopen met de benodigde aanpassingen voor de WIBON. Ten slotte zal de interface tussen Kadaster en Agentschap Telecom technisch aangepast moeten worden om voorbereid te zijn op de ontwikkelingen met betrekking tot KLIC-WIN

In schema:

	6.2	6.3	6.4
Nieuwshadeformulier 2017	X		
WIBON		X	
BGT		0	X
Belangen	X		
Terugmelden API		X	

5.5 Geplande onderzoeken in 2017/2018

5.5.1 Onderzoek naar synergie (samenwerkingsvoordeel) KLIC en eigendomsregistratie van netwerken

Centrale vraag in dit onderzoek is of er maatschappelijke meerwaarde te behalen is uit het combineren van de verschillende registraties van kabels en leidingen (eigendomsregistratie en WION). Vraag c.q. behoefte naar informatie over kabels en leidingen is groot en wordt groter. Bij het Kadaster wordt in ieder geval geconstateerd dat eigendomsregistratie nut (informatiebehoefte) en noodzaak (overdracht/hypotheek) heeft, maar verre van

compleet is. Daarnaast moet geconstateerd worden dat een sluitende eigendomsregistratie voor de praktijk een zeer lage prioriteit heeft omdat het wettelijk kader nu de 'lig(gedoog)rechten' niet t regelt. Zolang dit laatste nog niet is geregeld, zal de (vrijwillige) registratie van netwerken geen vlucht nemen.

Dit terwijl de liggingsgegevens van ondergrondse netwerken wel beschikbaar zijn bij netbeheerders aangezien die in het kader van de WION hun liggingsgegevens actueel moeten houden en op verzoek per omgaande moeten leveren dan wel in de centrale voorziening bij het Kadaster opslaan. De wijze waarop de grafische component voor zowel de eigendomsregistratie als de WION nu geregeld is, is niet op elkaar afgestemd. In dit onderzoek wordt gekeken naar synergie tussen de verschillende systemen voor registratie van onroerende zaten (de zogenaamde netwerkregistratie) en de KLIC informatie. Gekeken wordt naar mogelijke synergie op de vlakken inwinning, beheer, verstrekken en gebruik van de data.

5.5.2 Linked data

Linked data is een webtechnology waarbij data-objecten gestandaardiseerd op het web worden gepubliceerd. De objecten zijn zowel voor mensen als voor machine op een begrijpelijke wijze beschreven en via een URL benaderbaar. Via een link kunnen zo eenvoudig objecten aan een ander object gekoppeld worden. Denk aan objecten uit basisregistraties zoals gebouwen, bedrijven etc. Of dit ook mogelijkheden voor de uitwisseling van kabel- en leiding informatie biedt, zal onderzocht moeten worden. In samenspraak met de innovatie afdeling wordt gekeken naar de mogelijke toepassingen van Linked data. Mogelijk komen hier in 2017 al resultaten uit voort, maar de verwachting is dat dat nog in de vorm van vervolgonderzoek en eventueel een pilot-traject zal zijn.

5.5.3 Visualisatie risico op basis van nieuwe IMKL

Het nieuwe informatiemodel, IMKL v1.2, biedt mogelijkheden om risico's te visualiseren. Netbeheerders zullen vectorinformatie sturen in de toekomst inclusief waardevolle attribuu informatie zoals:

- Nauwkeurigheid – Voltage - Druk
- Status van een net – Diepte – etc

Op basis hiervan is het idee om een showcase te maken waarmee in de sector de daadwerkelijke behoefte kan worden gepeild. Dit traject zal mogelijk samen met de TU twente en het Agentschap Telecom worden opgepakt.

5.5.4 Reactiefinwinnen

Op dit moment wordt er een terugmelding gedaan als een kabel of een leiding meer dan 1 meter afwijkt van hetgeen op tekening staat. Het is erg moeilijk en tijdrovend om de kwaliteit van de data te valideren in zijn algemeenheid. De grond moet open gegraven worden met risico op graafschade. Vervolgens wordt de leiding ingemeten met dure landmeetapparatuur. Voor het inmeten heb je gekwalificeerde mensen nodig met de juiste apparatuur. Niet elke grondroerder heeft dat.

Het is de bedoeling om een pilot uit te voeren waarbij m.b.v. goedkope plaatsbepalingspunten leidingen en een basisstation worden ingemeten. Hiertoe worden proefsleuven gegraven in de buurt van Nieuw-Lekkerland. Het meten en opslaan van de informatie wordt met een app uitgevoerd. Tijdens de pilot wordt de nauwkeurigheid van de app gecontroleerd door de meetgegevens te vergelijken met de gegevens uit een standaard meting. Na analyse van het meetresultaat met de data in het systeem van het WSRL en het rapporteren van de conclusies is de pilot afgerond. Bijkomend resultaat is een beproeving van de nauwkeurigheid van de Netpos-One APP.

5.5.5 Klic-viewer

Op basis van het nieuwe IMKL en BMKL zullen netbeheerders vectorinformatie gaan leveren en deze informatie wordt opgenomen in de WION Zip levering en in de web services. In de overgangperiode worden hier speciale

aanpassingen voor gedaan door vector terug te converteren naar raster bestanden maar na de overgangsfase zullen alleen nog vector bestanden uitgeleverd worden en werkt de Klic-viewer niet meer. Onderzocht moet worden waaraan de nieuwe basic Klic-viewer moet voldoen.

5.5.6 Vernieuwen interface aanvraag en verbeteren gelaagde pdf

De huidige GUI van de aanvraagmodule en de geplaagde pdf in de levering zijn technisch verouderd. In 2018 willen we kijken of we deze kunnen updaten.

5.6 Toekomstige (gewenste) ontwikkelingen (2018 en verder)

Naast ontwikkelingen die buiten de sector om op KLIC afkomen, zal de ontwikkeling van KLIC-WIN weer een bron vormen voor vragen naar nieuwe functionaliteiten op basis van de nieuwe mogelijkheden en technieken.

5.6.1 Open data: procesgegevens beschikbaar stellen

Het Kadaster krijgt regelmatig vragen over de procesgegevens van de meldingen. Het gaat daarbij om de administratieve gegevens van de meldingen in combinatie met de geografische component (de graafpolygoon). Dergelijk procesgegevens zijn in Denemarken open data (<http://graveinfo.ler.dk>). In 2016 zal een eerste verkenning naar open data (procesgegevens) worden opgestart.

5.6.2 Digitale overheid

Als onderdeel van het programma Digitaal 2017 werkt het ministerie van Economische Zaken (EZ) aan de wijziging van de Algemene wet bestuursrecht waarin burgers en bedrijven het recht krijgen om berichten elektronisch naar een bestuursorgaan te versturen. Daarnaast wordt gewerkt aan de wet Generieke Digitale Infrastructuur waarin bestuursorganen verplicht worden op onder andere de berichtenboxen DigiD aan te sluiten. Ook moet het mogelijk worden om zaken met overheden digitaal af te handelen met behulp van digitale identificatie en authenticatiemiddelen (e-ID stelsel). Dit zal consequenties hebben voor online diensten zoals Mijn Kadaster en KLIC.

5.6.3 Privacy wetgeving GDPR/AVG

De General Data Protection Regulation (GDPR) ofwel Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) gaat over de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens. Uiterlijk 25 mei 2018 moeten overheden hun privacy beleid op orde hebben. De implementatie van de AVG bij Kadaster is opgepakt.

5.6.4 Gebruik KVK nummers

De gegevens van bedrijven staan in het Nationaal Handels Register (NHR). Het Handelsregister is de basisregistratie waarin alle bedrijven en rechtspersonen ingeschreven staan. Alle andere organisaties die deelnemen aan het economisch verkeer staan ook in dit register. Voor KLIC is voornamelijk de koppeling bij de registratie van nieuwe klanten/netbeheerders van belang. Ook voor de analyse van schadecijfers is het KVK nummer een belangrijke sleutel voor het Agentschap Telecom. Vanuit de implementatie van het nieuwe schademeldingsformulier (te gebruiken vanaf 1 januari 2017), waarvoor 2017 een 'inregeljaar' is, loopt inmiddels onderzoek naar de manier waarop de registratie en het meenemen van het KVK nummer in de informatie-uitwisseling tussen grondroerders en netbeheerder eenvoudiger/beter kan.

5.6.5 Eenmalige melders

Meldingen door particulieren worden nu handmatig door het KCC ingevoerd. Met behulp van een e-authenticatie-koppeling zouden particulieren ook zelf toegang kunnen krijgen tot het geautomatiseerde systeem dan wel zich

eenvoudiger kunnen identificeren. Daaraan zit de mogelijkheid gekoppeld om te kijken of de facturatie met behulp van iDEAL af te handelen. Hiervoor zijn de ontwikkelingen binnen het Kadasterportaal al opgestart. Klic-online zal waar mogelijk hierop aansluiten en mogelijk de interface voor het doen van een melding hiervoor vernieuwen.

5.6.6 OGC

Het Open Geospatial Consortium (OGC) is een internationale non-profit organisatie die zich bezig houdt met het opstellen van open standaarden voor de geo wereld. OGC is een traject gestart om te kijken naar standaarden voor ondergrondse informatie.

5.6.7 Omgevingswet

De behoefte aan meer en gecombineerde informatie voor vergunningverlening vormt de bron voor de ontwikkelingen rondom de Omgevingswet. De inrichting van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO, de nieuwe naam voor de laan van de Leefomgeving) is hier een uitloei van. Kabel- en leidinggegevens zijn ook gegevens die een plaats in het DSO zullen krijgen. Mogelijk als brondata in het huis Bouw of in het huis Bodem of als externe bron ten behoeve van één of meerdere informatiehuizen.